

ELEKTRO- i RADJOTECHNIKA

BEZPŁATNY DODATEK DO NR. 25 „RYNKU METALOWEGO I MASZYNOWEGO“

Warszawska wystawa radiotechniczna.

Z prawdziwym zadowoleniem czyta się sprawozdania dzienników i czasopism polskich z wystawy radiowej w Warszawie. Znajduje się tam pochwała za pochwałą, zachwyt i zdziwienie nad naszą zdolnością organizacyjną i duchem wynalazczym. Wystawa warszawska jest z jednej strony niejako rewją tego młodego, a w Polsce już tak mocno stojącego przemysłu, z którego pod każdym względem możemy być dumni, a z drugiej strony ma ona znaczenie dydaktyczno - naukowe. Jak z jednej strony ma ona pokazać stan obecny naszego i zagranicznego przemysłu radiotechnicznego, tak z drugiej strony daje ona historyczny pogląd na rozwój radja, ucząc równocześnie poglądowo i przy pomocy popularnych wykładów o jego zasadach i sposobach budowania.

Każdy, co zwiedził wystawę, który znał dotąd radio z anteny na dachu, z okna wystawowego, lub co najwyżej z koncertu u znajomych, wiedział już na czym ono polega, rozprawiał jako fachowiec i niejeden z nich wziął się do studiowania dokładniejszego tej dziedziny. Pierwsze lody zostały przełamane.

Zasługą tego jest bardzo dowcipne i staranne zorganizowanie wystawy. Umieszczona ona jest na dwu piętrach w Szkole Podchorążych.

Na wstępie znajduje się dział historyczno - muzealny. W obrazach, wykresach, modelach i fotografiach zestawiono tutaj całą historję powstania i rozwoju radja.

Sensacyjnie przedstawia się dział demonstracyj naukowych i amatorski. Wykładają tutaj studenci politechniki poglądowo teorię radja, a sekcja praktyki amatorskiej przedstawiająca warsztat w ruchu, jest żywym pokazem, jak należy sobie radzić przy budowie odbiorników i ich części składowych. Dyżurują tutaj amatorzy i wykonują na oczach zdziwionej publiczności, przy pomocy prymitywnych środków domowych rzeczy, o których wykonaniu niejeden ze zwiedzających aniby nie śnił. Widzi się tam gotowe aparaty wykonane z podziwu godną starannością i dokładnością, poszczególne części składowe, cewki, transformatory, kondensatory itd. i wreszcie, takie cacka jak odbiorniki w bombonierce, w zegarkach, w kostce od domi-

na, w modelu przystanku tramwajowego, a wszystko to jest jeszcze jednym dowodem więcej, że nie brak nam, ani zdolności, ani chęci do pracy.

Z wielkiem uznaniem wyrażają się wszyscy o dziale wojskowym. Przedstawia się on istotnie imponująco, krzewiąc otuchę w sercach, że pod względem przysposobienia wojskowego nie jesteśmy bynajmniej na ostatnim miejscu. Został on urządzony niezwykle ciekawie, z dużym nakładem pracy i pomysłowości.

Należałoby wreszcie wspomnieć o sekcji krótkofalowej — dziale, dzisiaj tak bardzo zaprzątającym umysły radio-amatorów. Zebrano tutaj pokątną ilość aparatów odbiorczych i nadawczych na krótkie fale, a powszechne zainteresowanie budzi kompletna stacja nadawczo - odbiorcza — Tpal.

W obszernej sali drugiego piętra w efektownie urządzonych kioskach rozlokowało się około 30 firm działu przemysłowo - handlowego, nad którymi przeważnie widnieją napisy „wyrób krajowy“. Tutaj przekonuje się widza, że przemysł radiowy w Polsce, to nie bajka, a równocześnie pokazuje co można zdziałać, mimo ciężkich czasów, przy odpowiedniej inicjatywie, pracowitości i energii.

Trudno tu wymieniać wszystkie firmy polskie biorące udział w wystawie, na szczególną jednak wzmiankę zasługuje P. T. R. ze swoimi odbiornikami i częściami składowymi „Natawis“, S-ka „Sterio-Radjo“, Mirski z doskonałymi głośnikami, „P. zakł. Radjo - techn.“, „Radjo Bukowski“, „Wschodnia Spółka“ z modelem polskiej słuchawki, tak samo „Vulcanit“, „Hencil“, „Ergs“, „Energos“ i wiele innych.

Z firm zagranicznych wystawił przepiękne eksponaty „Ericson“, „Philips“, „Gantz“, „Mendelsohn“, „Radio“, „Radio - Paris“, „Radjo Poznańskie“, Paul Simon, Żelazoblacha, inż. Szabryński, Szpotański K., Tłusty Z. i S-ka, Warsz. Sp. Radjowa itd.

Firmy zagraniczne pokazały nam istotnie ładne rzeczy, ale równocześnie wystawa warszawska dała jaskrawe i niezbite dowody, w postaci własnych wytworów, jak znikomnie mało jesteśmy w tej dziedzinie przemysłu zależni od zagranicy.

Inż. Wit. Roman.

Jubileusz Marconiego.

Jak dzienniki donoszą, obchodziła Bolonia dnia 13 czerwca, w sposób nadzwyczaj uroczysty, 30-tą rocznicę nadania pierwszego patentu Marconiemu.

Przebieg uroczystości był nad wyraz podniosły i wzięła w niej udział również cała urzędowa i inte-

lektualna Italja. Do manifestacji ogólnej dołączył się również król, wysyłając depezę, a w imieniu Mussoliniego i rządu przybył minister gospodarstwa. Marconi był przedmiotem gorących owacy i oprócz niezliczonych gratulacji otrzymał od burmistrza Bo-

lonji złoty medal. Komisarz Izby Handlowej oznajmił o utworzeniu dwu nagród mających być rozdanych na wydziale matematycznym i chemicznym, a szereg innych uczonych zakomunikowało powstanie licznych instytucji imienia Marconiego.

Jubilat w dłuższym przemówieniu nakreślił obraz swoich pierwszych prób, które najpierw spotkały się z niedowierzaniem, a zostały potem uwieńczone tak wspaniałym wynikiem, jakim jest wszechstronne zastosowanie radjotelegrafii. Po wspaniałym bankiecie udał się Marconi do Praduro, gdzie rozpoczął przed laty swoje pierwsze próby.

Przy tej sposobności warto wspomnieć o wiadzie, jakiego udzielił ostatnio Marconi prasie londyńskiej w związku ze swojemi najnowszymi wynalazkami. „Moim ostatnim wynalazkiem — podaje Marconi — jest radiolatarnia morska, funkcjonująca już od paru miesięcy w ważnym dla nawigacji, a zarazem nader niebezpiecznym, wskutek częstych burz, miejscu wybrzeża angielskiego, w South Foreland.

Latarnia ta, zamiast promieni świetlnych, wysyła nieustannie krótkie fale elektryczne na dalekie

obszary morskie. Każdy okręt, a nawet każda zwykła łódź rybacka, może przejmować je za pomocą małego, taniego aparatu i dzięki nim orjentować się natychmiastowo w położeniu geograficznym a nade wszystko ustrzec się przed niebezpieczeństwem.

Moim następnym wynalazkiem jest tak zwany przeze mnie radiograf, — radiowa maszyna pisząca. Umożliwia ona równoczesne przejmowanie w Paryżu lub Moskwie tekstu dyktowanego w Londynie. Pierwsze próby w tym kierunku dały wyniki najzupełniej zadawalające. Najbardziej wszakże interesuje mnie w danym momencie kwestja dowolnego kierowania falami radiowymi, celem uniemożliwienia przejmowania przez niepowołanych — komunikatów, wysyłanych na odległość. Dopóki nie uda się obmyśleć metody, dzięki której ważne komunikaty polityczne lub doniesienia prywatne będą mogły być przejmowane jedynie przez stacje, dla której były przeznaczone, pozostanie w radjotelegrafii fatalna luka, nad której usunięciem pracuję usilnie w ciągu lat ostatnich“.

rh.

Prawidłowe obchodzenie się z akumulatorem.

Pewien fachowiec wyraził się w swoim dziele o akumulatorach ołowianych w bardzo dosadny, ale trafny sposób. Powiedział on, że „akumulator oddycha“, t. zn. przy ładowaniu wdycha, a przy wyładowaniu wydycha środki odżywcze, które go zachowują przy zdrowiu.

Nie rzadko natomiast zdarza się, że laik porównuje ładowanie akumulatora z napełnianiem wypróżnionego zbiornika wody. W tym wypadku jednakże czas nie odgrywa roli. Jakkolwiek możnaby samorzutne wyładowywanie się ogniwa porównać z parowaniem wody, to jednakże paralela ta ze względów zasadn. nie wytrzymuje żadnej krytyki.

Praktyka wykazała na niezbitych dowodach, że im równomierniejszym jest obciążanie akumulatorów, tem dłuższa ich zdolność do użytku. Jednem słowem, im równomierniejsze oddychanie, tem dłuższe i zdrowsze życie. Częste i równomierne ładowanie akumulatora jest zatem postulatem wielkiej wagi, gdyż tylko w ten sposób można codziennie tworzący się osad na ogniwach przez ładowanie i przy pomocy powstającego gazu zmywać i zapobiec tworzeniu się szkodliwego siarczanu.

Symptomy najczęściej spotykanej choroby akumulatorów są następujące:

Na wierzchniej części płyt, zwłaszcza ujemnych, tworzy się siarczan lub ołów, zdolność ich przewodzenia silnie się zmniejsza, ładunek trzyma się tylko kilka dni, woltomierz wskazuje silny spadek napięcia, a nawet zmianę bieguowości.

Znany sposób przywrócenia żywotności akumulatorowi przez czyszczenie i powolne ładowanie w destylowanej wodzie, nie prowadzi do zamierzonego celu.

Zupełnie zatem fałszywe jest np. ładowanie małej baterji anodowej raz na miesiąc. Wielu ulega złudzeniu, że z powodu oszczędnego i powolnego zużywania się prądu, można ładowanie przesunąć, aż do ostatnich granic możliwości wyładowania, t. zn. do osiągnięcia, zalecanego przez fabryki akumulatorów, spadku napięcia do 1,8 wolt.

W małych akumulatorach właśnie, odgrywa samowyladowanie się o wiele większą rolę, aniżeli w dużych.

Dotyczy to przede wszystkim jednolampowych aparatów, które przez otwarcie w najbliższym czasie stacji nadawczej w Poznaniu i tutaj szerokie znajdą zastosowanie.

Ładowanie takiego akumulatora można przez oszczędne obchodzenie się z nim przesunąć na tygodnie, ale płyty nie otrzymując potrzebnego odżywienia, pokrywają się siarczanem w formie białego osadu i tracą na chemicznej sprężystości.

Płyta dostatecznie naładowana musi wykazywać kolor ciemnobrunatny, a nie jak wielu fałszywie przypuszcza tylko czekoladowy.

W 24-tym numerze „Radio - Amateur“ podany jest wypróbowany sposób najskuteczniejszego ładowania akumulatora, który poniżej w całości się przytacza: „Do ładowania jest mały akumulator o 0,3 amp. maks. sile prądu ład. Tą najdokładniej (nieodporność dokładnego ampermierza) na 0,3 ampery nastawioną siłą prądu, należy ładować, aż do żywego (obustronnego — i +) gazowania płyt i do napięcia 2,7 wolt (dokładny woltmierz); teraz ładowanie się przerywa, zmniejsza się o 50 procent siłę prądu ładuj., t. zn. ładuje się dalej 0,15 amp.

Inż. ST. CISZEWSKI i S-ka

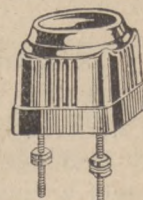
Sp. z o. p.

— 2752 —

Korki bezpiecz. Ed. — **Wstawki** (Patrony) bezpiecz. D-II. — **Wtyczki** porcelanowe
Paseczki (Lamelki) topik. — **Bezpieczniki** tabl. i uniw. — **Rozechepki** d/rurki, kuhlo.
Wtyczkowe gniazda porcelanowe — **Wieszarki** izol. 10 mm 1/4" — i wiele innych.
Sprzedaż hurtowa ♦ **Wyrób własny krajowy** ♦ **Ceny konkurencyjne**

**FABRYKA ARTYKUŁÓW ELEKTROTECHNICZNYCH
 BYDGOSZCZ, UL. SOBIESKIEGO 10a**

poleca ze składu:

Obecnie gazowanie zmniejsza się znacznie (co jest bezwarunkowo bardzo ważne, ponieważ silne gazowanie budowę płyt zawsze rozluźnia, a powolne gazowanie właśnie najintensywniej siarczany redukuje), a napięcie prądu jest 2,7 wolt. Jest wprost zdumiewającym, ile prądu jeszcze akumulator w sobie wchłania. Nakoniec gazuje on znów, tak jak przy 0,3 amp. i napięcie wzrasta do 2,7 wolt. Przeciwnie teraz ładowanie można zauważyć, że pły-

ta prawie czarno wygląda. Kto w ten sposób postępuje i do tego raz na tydzień, ten obsługuje swój akumulator właściwie i będzie zdziwiony o ile większą stała się pojemność akumulatora, przy tem wolnym na końcu ładowaniu i jak zdrowym przede wszystkim okazuje się on w użyciu; wreszcie że sówicie odwdzięcza się długą żywotnością".

Inż. R. Hubicki.

Nowości na rynku techniki świetlnej.

W miarę rozwoju techniki świetlnej następował rozwój przemysłu ściśle z nią związanego, a zwłaszcza rozwój fabryk lamp, żyrandoli, abażurów itp. Przemysł ten wzbogacił się dostatkami, zwłaszcza w wyroby, stojące pod względem dekoracyjnym na wysokim poziomie artystycznym, a sztuka stosowana, znalazła w nim olbrzymie pole działania. Wychodząc już dzisiaj z założenia, że forma i wykonanie lampy musi być dostosowane do nuty architektury i urządzenia wewnętrznego, stawia się jej wysokie wymagania. Lampa musi dzisiaj odpowiadać nie tylko pod względem gospodarczym i higienicznym wszystkim warunkom, ale musi jeszcze wypełnić stawiane jej żądania w kierunku artystyczno-dekoracyjnym.

I trzeba przyznać, że ta dziedzina przemysłu zadaje sobie dostatecznie trudu, aby smakowi estetycznemu odbiorców dogodzić. Na każdym kroku spotyka się olbrzymią różnorodność i tak wielki wybór, że nie trudno znaleźć coś odpowiedniego, oczywiście przy pewnej dozie zmysłu artystycznego, no i czasem odpowiednio wyładowanej kieszeni kupującego.

Wystarczy stanąć przed oknem wystawowym, aby się przekonać jak różnorodną jest przedewszystkiem oryginalność kształtów, fantazja linii, a wreszcie, jak różnorodnym jest sam materiał do wyrobu lamp. Poza najczęściej używanym na abażury jedwabiem, satyną i batystem, spotyka się już dzisiaj materiały bawełniane, a nawet papier i karton. Z pewnym sentymentem odnosi się większy procent publiczności do abażurów z jedwabiu japońskiego, o japońskich firmach. Spotyka się je najczęściej zawieszane na atlasowych sznurach, zaopatrzone w jedwabne frendzle lub w sznureczki z paciorków szklanych. Bardzo modne są wisioriki ze szklanych róż, dzwonek, zwierząt itp. Jeżeli już weszliśmy na temat lamp japońskich, to warto wspomnieć o nowości ze sztucznego rogu, a właściwie z galaitu. Są to przeważnie ampiele o egzotycznych formach, przeważnie japońskich. Wśród ampiele z porcelany, marmuru i alabastru wyróżniają się flamandzkie szale z marmurowymi upiększeniami, których efekt świetlny jest o wiele większy, niż matowo opalizujących szal z alabastru.

Co do efektów świetlnych, to można je wywołać w nadzwyczajnym stopniu przez użycie abażurów z papieru lub kartonu. Dlatego spotyka się dzisiaj w handlu masę najprzeróżniej pomalowanych i odpowiednio przygotowanych bibułek i papierów na zasłony.

Niezwykle artystycznie przedstawiają się lampy z drzewa. Spotyka się tutaj nie rzadko wprost dzieła sztuki, o wysokiej wartości artystycznej, — rzeźby ręczne w podziw widza wprowadzające. Od-

nosić się to może do pewnego stopnia także do lamp metalowych, choć wyrób ich wchodzi już poniekąd w sferę fabrykacji masowej przez co też one tracą bardzo na osobliwości.

Pod względem artystycznym nie ustępują jednakrotnie, wyżej wspomnianym, lampy na biurka i stoliki z porcelany. Spotyka się tutaj bardzo wytworne i wykłintne modele porcelany kopenhaskiej, saskiej itd., a poniekąd wszystkie działy ceramiki artystycznej zajmują się dzisiaj wyrabianiem różnych części składowych lamp, zwłaszcza nóżek i podstawek.

Bardzo oryginalną nowością są lampy na biurka i stoliki z drzewa lub metalu pociągnięte lakiem salonidowym, dającym cudowne imitacje skóry. Powłoka ta ma jeszcze i to do siebie, że się nie kruszy i nie pęka, nawet przez uderzenie, i jest zupełnie odporną na działanie wody i ługu. Bardzo efektownie przedstawiają się imitacje skóry safijanowej, jaszczurczej, krokodylowej, juchtowej itd. Lak salonidowy może znaleźć również bardzo praktyczne zastosowanie, przy obciążaniu lamp brzydkich lub zniszczonych.

Szkicując tylko zgrubsza ten dział przemysłu, musimy poprzestać na tej tylko powierzchownej informacji, ale o ile temat ten niełatwym jest do zupełnego wyczerpania, o tyle daje odnośnemu przemysłowi wdzięczne pole działalności, a kupca stawia w tem miłym i korzystnym położeniu, że daje mu możliwość obsłużenia i zadowolenia najwybredniejszego odbiorcy.

Inż. R. Hubicki.

Pod adresem wynalazców!

Poleca się uwadze PP. Wynalazców:

I.

Skonstruowanie hamulca bezpieczeństwa umieszczonego na lokomotywie, któryby uniemożliwiał przejechanie sygnału.

II.

Wynalezienie zbiornika, któryby umożliwiał podobnie, jak akumulatory, gromadzenie i przechowywanie nadmiaru ciepła z lata na zimę.

Gdańska Fabryka Akumulatorów

"DAFA"
Wilhelm Drenker sen.

Gdańsk-Wrzeszcz, Mirchauer Weg 83—40. Tel. 41976.

(przeszło 30-letnich doświadczeń).

2189

Programy stacji nadawczych

Warszawa, długość fali 480.

Program codzienny.

Godz. 5.00—5.30 po pol.: Wykład.
 Godz. 5.30—6.30: Koncert.
 Godz. 8.00—8.15: Sprawozdanie giełdy rolniczej.
 Godz. 8.30—10.00: Urozmaicenia wieczorne, najnowsze wiadomości, podanie czasu.

Czwartek, dnia 24-go czerwca 1926 r.

Godz. 6.30 po pol.: Wykład prof. Henryka Mościckiego: „Polska współczesna“.
 Godz. 7.00: Lech Niemojewski: Codzienne reguły życiowe.
 Godz. 8.30: Koncert z współudziałem chóru „Harfa“.

Piątek, dnia 25-go czerwca 1926 r.

Godz. 5.30 po pol.: Godzina dla dzieci.
 Godz. 6.00: Prof. Czerwujowski: Pogadanka o książkach.
 Godz. 6.30: Bajki dla dzieci.
 Godz. 7.00: Inż. Porębski: Wynalazki i odkrycia.
 Godz. 8.30: Wieczór muzyki kameralnej.

Sobota, dnia 26-go czerwca 1926 r.

Godz. 5.00 po pol.: Znana sportsmenka, p. Konopacka, wygłosi referat o rozwoju sportu wśród kobiet.
 Godz. 5.30: Wykład techniczny.
 Godz. 7.00: Wykład i recytacje.
 Godz. 8.30: Wieczór operetkowy, połączony z muzyką do tańca.

Praga, długość fali 368

Program codzienny.

Godz. 11.30 przed pol.: Ceny produktów rolniczych.
 Godz. 12.00 w pol.: Znak czasu.
 Godz. 2.00 po pol.: Wiadomości giełdowe.
 Godz. 4.30—5.30: Koncert.
 Godz. 5.45: Wiadomości giełdowe.
 Godz. 6.15: Najnowsze wiadomości, podanie cen produktów rolniczych.
 Godz. 8.00: Meteorologia.
 Godz. 10.00: Znak czasu, teatr, sport.

Czwartek, dnia 24-go czerwca 1926 r.

Godz. 6.45 po pol.: Jarosław Krupka: W jaki sposób należy słuchać muzykę?
 Godz. 7.15: Język francuski.
 Godz. 8.00: Koncert.

Piątek, dnia 25-go czerwca 1926 r.

Godz. 5.30 po pol.: Godzina dla dzieci.
 Godz. 6.45: Wykład.
 Godz. 7.30: Koncert.

Sobota, dnia 26-go czerwca 1926 r.

Godz. 6.30 po pol.: Teatr marionetek.
 Godz. 8.00: Koncert.

Berlin, długość fali 504 i 571.

Program codzienny.

Godz. 10.10 przed pol.: Podanie wiadomości o cenach detalicznych artykułów pierwszej potrzeby.
 Godz. 10.15: Najnowsze wiadomości. Meteorologia.
 Godz. 11—12.50 po pol.: Koncert poranny.
 Godz. 12.20: Krótkie sprawozdanie giełdy berlińskiej.
 Godz. 12.55: Sygnał czasu ze stacji w Nauen.
 Godz. 1.15: Najnowsze wiadomości. Meteorologia.

Godz. 2.20: Sprawozdanie z giełdy berlińskiej.
 Godz. 3.10: Giełda płodów rolniczych. — Sygnał czasu.
 Godz. 3.30—4.55: Koncert gramofonowy.
 Godz. 5.00—6.00: Urozmaicenia popołudniowe.
 Godz. 6.00—6.30: Koncert orkiestry Marek Weber z hotelu „Adlon“.
 Godz. 6.30: Wskazówki dla pań domu (także w niedzielę).
 Godz. 8.30: Różne reprodukcje wieczorne, poczem najnowsze wiadomości z dnia, sygnał czasu, meteorologia, wiadomości sportowe, teatr, służba filmowa.
 Godz. 10.30—12.00 w nocy: Muzyka do tańca.

Czwartek, dnia 24-go czerwca 1926 r.

Godz. 12.00 w pol.: Wskazówki dla rolników.
 Godz. 4.00 po pol.: Dr. A. Berger: Znaczenie wianków.
 Godz. 4.30: Eug. Izatmari: Za kulisami historii wszechświata.
 Godz. 5.00: Koncert.
 Godz. 6.00—6.30: Koncert orkiestry Webera.
 Godz. 7.00: „Borys Godunow“, opera w 4 aktach.
 Godz. 10.30—12.00: Muzyka do tańca.

Piątek, dnia 25-go czerwca 1926 r.

Godz. 4.10 po pol.: Dziesięć minut dla pań.
 Godz. 5.30: Recytacje fortepianowe.
 Godz. 6.00—6.30: Koncert orkiestry Webera.
 Godz. 6.45—7.45: Wykłady.
 Godz. 8.00: „Orfeusz w piekle“, operetka w dwóch częściach.

Sobota, dnia 26-go czerwca 1926 r.

Godz. 12.00 w pol.: Wskazówki dla rolników.
 Godz. 4.30 po pol.: Język esperanto.
 Godz. 5.00: Koncert.
 Godz. 6.00—6.30: Koncert orkiestry Webera.
 Godz. 6.50—8.15: Wykłady.
 Godz. 8.30: Koncert.
 Godz. 10.30—12.00: Muzyka do tańca.

Wrocław, długość fali 418.

Program codzienny.

Godz. 11.15 przed pol.: Meteorologia.
 Godz. 11.30: Koncert gramofonowy.
 Godz. 12.55 po pol.: Sygnał czasu ze stacji w Nauen.
 Godz. 1.30: Meteorologia, wiadomości gospodarcze, podanie czasu.
 Godz. 3.30: Najnowsze wiadomości, podanie cen na produkty rolne.
 Godz. 3.50—4.20: Koncert gramofonowy.
 Godz. 4.30—6.00: Koncert popołudniowy.
 Godz. 5.00: Podanie cen produktów rolniczych.
 Godz. 6.45: Meteorologia, wskazówki dla domu.
 Godz. 6.00—8.15: Wykłady i odczyty.
 Godz. 8.25: Koncert, opery, operetki.
 Godz. 10.30—12.00: Muzyka do tańca.

Czwartek, dnia 24-go czerwca 1926 r.

Godz. 11.30 przed pol.: Koncert gramofonowy.
 Godz. 3.50—4.20 po pol.: Koncert gramofonowy.
 Godz. 4.30—6.00: Koncert gramofonowy.
 Godz. 7.00—8.00: Wykłady.
 Godz. 8.25: Koncert, śpiew.

Piątek, dnia 25-go czerwca 1926 r.

Godz. 11.30 przed poł.: Koncert gramofonowy.
 Godz. 3.50—4.20 po poł.: Koncert gramofonowy.
 Godz. 4.30—6.00: Koncert gramofonowy.
 Godz. 6.00: Godzina dla pań.
 Godz. 7.00—8.00: Wykłady.
 Godz. 8.00: „Orfeusz w piekle“, operetka w dwóch częściach.

Sobota, dnia 26-go czerwca 1926 r.

Godz. 11.30 przed poł.: Koncert gramofonowy.
 Godz. 3.50—4.30: Przegląd książek.
 Godz. 4.30—6.00: Koncert.
 Godz. 6.00—6.30: Szachy.
 Godz. 7.35—8.25: Wykłady i recytacje.
 Godz. 10.30—12.00: Muzyka do tańca.

Wiedeń, długość fali 531 i 582,5.**Program codzienny.**

Godz. 9.10 przed poł.: Sprawozdanie targowe.
 Godz. 1.10 po poł.: Sygnał czasu.
 Godz. 1.15: Wiadomości meteorologiczne.
 Godz. 4.00: Wiadomości giełdowe.
 Godz. 4.10: Koncert popołudniowy.
 Godz. 6.15 lub 7.00: Podanie cen giełdowych, meteorologia.
 Godz. 7.50 lub 8.05: Podanie czasu, najnowsze wiadomości, meteorologia.

Czwartek, dnia 24-go czerwca 1926 r.

Godz. 11.00 przed poł.: Koncert.
 Godz. 4.15 po poł.: Koncert.
 Godz. 5.15: Bajki tyrolskie.
 Godz. 6.10: Wiadomości teatralne.
 Godz. 6.25: Prof. Dr. Vierhapper: Przechadzki botaniczne po Austrii.
 Godz. 7.10: Język esperanto.
 Godz. 7.40: Kurs języka angielskiego dla początkujących.
 Godz. 8.15: Koncert.

Piątek, dnia 25-go czerwca 1926 r.

Godz. 4.15 po poł.: Koncert.
 Godz. 6.25: Wykład o Brazylii.
 Godz. 7.10: Język francuski.
 Godz. 7.40: Język angielski (kurs wyższy).
 Godz. 8.15: Koncert.

Sobota, dnia 26-go czerwca 1926 r.

Godz. 4.15 po poł.: Koncert.
 Godz. 6.30—7.30: Wykłady.
 Godz. 8.00: „Róża Stambułu“, operetka w trzech częściach.

Rzym, długość fali 425.**Program codzienny.**

Godz. 1.00—2.00 po poł.: Wiadomości urzędowe.
 Godz. 5.00—5.30: Najnowsze wiadomości, giełda, odczyty dla dzieci.
 Godz. 5.30—6.00: Koncert.
 Godz. 6.00—7.00: Muzyka do tańca.
 Godz. 8.00—9.00: Wiadomości urzędowe.
 Godz. 9.00: Najnowsze wiadomości, giełda, meteorologia.
 Godz. 10.00: Znak czasu obserwatorium na „Kapitolu“.
 Godz. 10.25: Najnowsze wiadomości.

Czwartek, dnia 24-go czerwca 1926 r.

Godz. 9.10 wiecz.: Koncert wokalnie-instrumentalny.

Piątek, dnia 25-go czerwca 1926 r.

Godz. 9.10 wiecz.: Koncert (utwory lepsze).

Sobota, dnia 26-go czerwca 1926 r.

Godz. 9.10 wiecz.: Koncert wokalnie-instrumentalny.
 Godz. 10.00: Koncert (utwory lepsze).

Londyn, długość fali 365**Program codzienny.**

Godz. 1.00—2.00 po poł.: Znak czasu z Greenwich. Koncert.
 Godz. 4.00: Znak czasu z Greenwich. Wykład.
 Godz. 4.10: Koncert.
 Godz. 5.15: Bajki dla dzieci.
 Godz. 6.00: Muzyka do tańca.
 Godz. 7.00: Meteorologia, najnowsze wiadomości, wykłady.
 Godz. 10.00: Znak czasu z Greenwich, najnowsze wiadomości, meteorologia.

Piątek, dnia 25-go czerwca 1926 r.

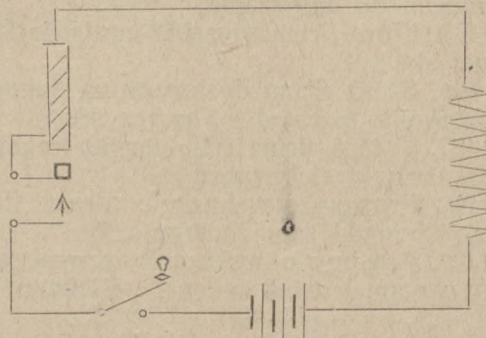
Godz. 7.25 po poł.: Sonaty Beethovena (fortepjan).
 Godz. 8.00: Koncert popularny.
 Godz. 9.40—9.55: Pieśni marynarskie.
 Godz. 10.35—11.00: Urozmaicenia.

Sobota, dnia 26-go czerwca 1926 r.

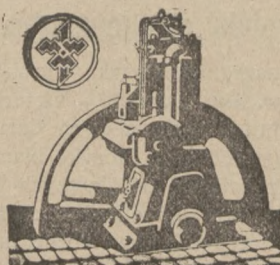
Godz. 3.00—3.30 po poł.: Uroczystości „Bridgwater Charter Day“.
 Godz. 7.25: Sonaty Beethovena (fortepjan).
 Godz. 7.40: Wykład.
 Godz. 8.40—9.30: Wyciągi z operetek.
 Godz. 10.00: Koncert.
 Godz. 10.30: Muzyka do tańca.

Skrzynka odpowiedzi od Redakcji.

Z powodu licznych zapytań nadesłanych do redakcji z prośbą o bliższe szczegóły budowy przyrządu do dokładnego nastawiania detektora przed rozpoczęciem koncertu, odnośnie do artykułu, umieszczonego w bezpłatnym dodatku 23 num. „Rynku Metalowego i Maszynowego“ p. t.: „Przyrząd do nastawiania detektora“, umieszczamy poniżej szkic szematu łączenia poszczególnych części składowych aparatu.

Mamy nadzieję, że rysunek powyższy będzie dostateczną informacją dla każdego, jesteśmy jednakże gotowi w razie potrzeby służyć w każdej chwili dalszymi objaśnieniami. H.

80% oszczędności**MWM****Bezkompresorowe
motory Diesla**

Koszty spalania:

ca (3¹/₂ fen. niem.) 9 gr. na 1 PS. godz.
ca (5 fen. niem.) 12 gr. na 1 KW godz.Każdej chwili gotowe do puszczenia w ruch.
Dostawa natychmiastowa lub krótkoterminowa.

Żądać bezzwłocznie honorowej oferty i przybycia inżyniera.

Motoren-Werke — Mannheim A.-G.

dawniej BENZ - Oddział budowy motorów

Biuro sprzedaży: **Gdańsk, Pfefferstadt 71. - Telef. 885.**

Zapytania nadeszły do działu informacyjnego Tow. Wydawniczego „KUPIEC” w Poznaniu

Do każdego zapytania prosimy dołączyć 50 gr. Wszystkim interesantom odpowiadamy listownie często po kilka razy.

Nr. 1430. Prosimy o podanie adresu firmy wyrabiającej palniki do lamp naftowych.

Nr. 1438. Gdzie można dostać octan celulozy do rozpuszczania kauczuku.

Nr. 1439. Prosimy o podanie dokładnego adresu pierwszej w Polsce fabryki wiór stalowych do podłóg marki „Jasne Słońce”?

Nr. 1445. Która firma dostarcza alkohol metylowy (drzewny).

Nr. 1447. Która fabryka oddaje odpadki celulozowe, kałafonium i Sandarac.

Nr. 1448. Która firma dostarcza gips alabastrowy i do opatrunków.

Nr. 1457. Prosimy o podanie adresu fabryk, wyrabiających w Polsce wykuwacze do zębów.

Nr. 1460. Która firma dostarcza kredę krzemową (Kieselguhr).

Nr. 1471. Prosimy o podanie adresu fabryki lub hurtowni, która dostarcza celoidynowe płyty do latwców i samochodów w miejsce szyb szklanych.

Nr. 1472. Prosimy o podanie adresu fabryki lub hurtowni, która dostarcza masę kauczukową (Ebonit) do magnetów.

Nr. 1486. Która fabryka w Polsce wyrabia rury miedziane?

Nr. 1487. Czy istnieje w Polsce fabryka wirówek.

Nr. 1489. Które przedsiębiorstwo poławia galwanicznie (elektrycznie) nieduże blachy miedziane?

Nr. 1492. Która fabryka buduje wielkie magle (Drehrolle).

Nr. 1493. Prosimy o podanie źródła zakupu nowych urządzeń do chłodzenia.

Nr. 1494. Która firma wyrabia godła do kotłów z mosiężnej blachy?

Nr. 1496. Która firma dostarczy na dogodnych warunkach Radio-aparat dla Towarzystw?

Nr. 1497. Która firma lub fabryka regeneruje przepalone żarówki elektryczne?

Nr. 1498. Prosimy o wskazanie adresu głównej reprezentacji fabryki samochodów „Ford”.

Nr. 1499. Prosimy o wskazanie głównego źródła dostawy opon i detek fabryki „Michelin”?

★

PP. HURTOWNIKOM I WYTWÓRCOM
zwracamy szczególną uwagę na powyższe zapytania.

Rozszerzenie zakresu działania grudziądzkiej fabryki wyrobów emalowanych.

Powszechnie znana w kraju i zagranicą fabryka wyrobów emalowanych i odlewniczych, Tow. Akc. Herzfeld - Victorius w Grudziądzu, jak się dowiadujemy, nabyła w tych dniach drogą dzierżawy na lat 30 wielką państwową fabrykę blachy w Częstochowie. Istniejąca w Grudziądzu od dawnych lat firma ta wytwarza wszelkiego rodzaju sprzęty i naczynia emalowane, dzwiczki do pieców, piece żelazne i różne inne szlancowane oraz odlewnicze wyroby, które zaprowadzone są na całym rynku krajowym, a poza tym z dawniejszych już czasów wychodzą również na rynki zagraniczne. Przez przejęcie w długoletnią dzierżawę fabryki blachy w Częstochowie, firma Herzfeld - Victorius rozszerzy znacznie zakres swej produkcji, którą oprze od przeróbki surowca we własnych za-

kładach aż do gotowego fabrykatu, co znacznie jeszcze utrwali i zwiększy zdolność konkurencyjną tegoż przedsiębiorstwa. — W ostatnim czasie otrzymała fabryka znaczne zamówienia tak z kraju jak i zagranicy, dzięki czemu przyjęto większą ilość robotnika kwalifikowanego. W zakładach grudziądzkich zatrudnionych jest narazie około 1 000 robotników. Firmie Herzfeld - Victorius życzymy najlepszego dalszego rozwoju na chlubę krajowej i polskiej wytwórczości.

Warsztat wulkanizacyjny w Lesznie.

W Lesznie, w Województwie Poznańskim otworzył w tych dniach p. Władysław Krajewski specjalny warsztat wulkanizacyjny. Nowa ta pracownia urządzona według potrzeb nowoczesnych, znajduje się przy ul. Wolności 18 i wykonuje wszelkie reperacje opon i wężów samochodowych. Czytelnikom naszym i kołom interesowanym, zwłaszcza Leszna i okolicy, zwracamy na powyższe szczególną uwagę i warsztat p. Krajewskiego polecamy należnemu poparciu.

3538

Budowa elektrowni: ciepłych, wodnych i wietrznych. Instalacje elektryczne: na siłę i światło, oraz naprawy urządzeń elektr., tanio, przepisowo i fachowo.

Dostawa turbin wietrznych „HERKULES” Akumulatorów. Maszyn elektrycznych. Materiał. elektro-instalac. Żarówek.

Ceny konkurencyjne.

Własne nowoczesne warsztaty naprawy aparatów i maszyn elektrycznych

FABRYKACJA APARAT. TABLICOWYCH-ROZRUSZNIKÓW

Zjednoczone Przedsiębiorstwa Elektryczne
inż. K. GAERTIG i S-ka T.Z.O.P.
Poznań, ulica Pocztowa nr. 26.

Rok założenia 1903.

Tel. 35-84. Telegr. Energia Poznań. Tel. 35-84.